

Forbilledlige bedstemødre

I anledning af Kvindernes Internationale kampdag 8. marts

Af Susanne Fabritius de Tengnagel 2017

På den 8. marts kan jeg ikke lade være med at minde mine to bedstemødre, mormor født i Mørkøv Vestsjælland i 1902 og blev 86 år, farmor blev født i København i 1894 og blev 83 år. Begge var de forbilledlige kvinder, som ikke sad med hænderne i skødet. Ingen af dem fik en højere uddannelse, begge kom ud på arbejdsmarkedet efter 7. klasse.

Mormor var 8 år og farmor var 16 år, da den internationale kvindekongres blev afholdt i Danmark i 1910 på Jagtvej 69 i Folkets Hus.

Læs mere her >>>

Mormor Karen

Mormor rejste som ca. 17-årig fra sit barndomshjem i Mørkøv til hovedstaden, hvor hun var ansat som husassistent på månedsbasis forskellige steder i København og på Frederiksberg. Hun mødte Kaj o. 1918 og blev gift i 1923 og sluttede som husassistent på Bülowvej på Frederiksberg ved giftermålet. De blev forældre til to børn.

Efter ca. 14 års ægteskab blev mormor efter eget ønske skilt. Hun havde forinden i al hemmelighed gået på tilskærerkursus, så hun kunne oprette sin egen forretning som dameskrædder i eget hjem i lejlighed på Frederiksberg og klare sig selv økonomisk. I mange år havde hun to medhjælpende syersker, når hun havde mange kunder. Det var et slidstomt arbejde, som hun ikke havde råd til at holde ferie fra.

I sin 3½ værelses lejlighed på Frederiksberg lejede hun et værelse ud til en logerende, og med systue i et andet værelse, var der ikke meget plads til

familieliv for en enlig mor med to børn, men jeg hørte hende aldrig klage. Hun var altid velklædt, syede egne kjoler og gik aldrig hjemmefra uden hat. Hun tog sig gerne tid til at sy kjoler til min søster og mig i vores barndom, og vi kunne vælge modeller fra hendes store Burda kataloger, og vupti havde hun klippet stoffet i den valgte model, og jeg er stadig imponeret.

Mormor var en læsehest, i mange år medlem af Gyldendals Bogklub, et medlemskab jeg siden har nydt godt af ved at arve en del af hendes store bogsamling. Hun var forud for sin tid med at spise sundt. Som barn syntes jeg, det var lidt for trist til frokost kun at spise æg og tomat og agurk o.lign. med brød og en tyk skive ost.

Farmor Ella

Farmor arbejdede som 17-årig på Brødrene Cloëtta A/S chokolade-fabrik. Hun boede hjemme hos forældre i København, kendte Hans fra hans tid som tjenestekarl i 1911 på hendes mors brors gård i Avedøre og blev gift som 19-årig i 1913 med ham 10 dage før hun fødte sit første af 3 børn. Hun gav af og til udtryk for, at hun havde andre drømme om sin fremtid end at være gift med Hans, men de fik da holdt diamantbryllup i 1973 og døde begge i 1977 med et par måneders mellemrum.

Fra 1950'erne husker jeg, at jeg sammen med en af mine forældre hilste på min farmor hos en skrædder i Istedgade, hvor hun reparerede herretøj.

Hjemme havde madlavning ikke hendes store interesse, men hun var altid i gang med et håndarbejde og kunne både brodere, orkere, kniple, strikke og hækle, og da min far fik bygget en stor gulvvæv til hende, kom der gang i væveriet, og det blev til stolesædebetræk, vægtæpper, viskestykker, og hun tjente penge i en kort periode i 60'erne ved væve vægtæpper til en forretning. Hun vævede ryatæpper til pigebørnebørnene som konfirmationsgave og lærte mig at brodere med fladsyning.

Med håndens arbejde var farmor en virtuos. Jeg fik mange samtaler med hende om verdens gang og den hjemlige politiske situation, og så elskede hun at lægge kabaler, mens hun havde den uundværlige cerut i munden.